

Projecte de conservació preventiva *in situ* del Tapís de la Fundació

18 de febrer – 4 de març de 2019: condicionament de la sala i separació del Tapís

4 de març – 25 de març de 2019: tasques de conservació *in situ*

26 de març – 12 de maig de 2019: exposició del dors del Tapís

Amb la col·laboració de Majestic Hotel & Spa Barcelona

Nota de premsa

El Tapís de la Fundació Joan Miró canvia la seva presentació icònica

Per primera vegada en quaranta anys, el visitant podrà observar el dors del Tapís i descobrir, a través d'ell, la dimensió matèrica de l'obra i detalls rellevants del seu procés de creació.

Del 26 de març al 12 de maig, el Tapís s'exposarà a una distància de dos metres de la paret, obrint un passadís que permetrà complir un dels desitjos de Joan Miró a l'hora d'experimentar aquesta obra: anar més enllà de la mera contemplació i circular-hi al voltant com si es tractés d'un objecte escultòric.

Aquesta oportunitat única és la cloenda de les tasques de conservació preventiva que el departament de Restauració de la Fundació ha dut a terme a la vista del públic i a la mateixa sala on està exposat el Tapís entre els mesos de febrer i març.

L'operació, que ha exigint un projecte específic de l'equip de la Fundació amb la col·laboració de Majestic Hotel & Spa Barcelona, s'emmarca en la voluntat de la institució d'aprofundir la relació entre l'art i la seva presentació tot convidant el públic a participar en els processos quotidians de la vida al museu.

Barcelona, 20 de març de 2019. El Tapís de la Fundació Joan Miró és una de les obres més destacades de la Col·lecció. Es tracta d'un dels cinc tapissos monumentals que Miró va fer durant els anys setanta en una de les seves últimes aventures expressives en col·laboració amb l'artesà tèxtil Josep Royo.

L'experimentació és un fet intrínsec en l'obra de Joan Miró. La seva curiositat innata el va portar més enllà de la pintura a assajar nous territoris com el collage, l'escultura en bronze, el gravat o, fins i tot, l'obra tèxtil. Lluny d'una reproducció de les seves obres en tapís, l'artista perseguia trobar l'equivalència tèxtil al seu llenguatge. Els coneixements

tècnics del tapisser tarragoní van ser determinants perquè Miró es pogués expressar amb la radicalitat que anhelava i així escriure una de les pàgines més insòlites de tota la història de l'art tèxtil.

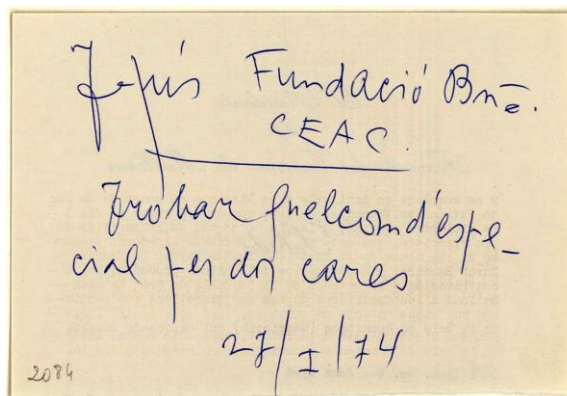

Joan Miró: Maqueta del *Tapís del World Trade Center*, 1972. Fundació Joan Miró, Barcelona

El 1970, amb la col·laboració de Royo, Miró fa la seva primera obra tèxtil, el *Tapís de Tarragona*, a la qual el 1972 s'afegirien els sobreteixims, a mig camí entre la pintura, el collage i la tapisseria. Uns anys més tard, arran de l'encàrrec d'uns tapissos monumentals per a Nova York i Washington —el gran *Tapís del World Trade Center* (1974) i el *Tapís de la National Gallery de Washington* (1977)—, Miró en projecta un per a la Fundació. Al teler de la Farinera també s'hi teixeixen el *Tapís de la Fundació "La Caixa"* (1980) i el *Tapís de la Fondation Maeght* (1980), que completen aquesta sèrie de cinc tapissos monumentals.

Joan Miró. Maqueta del *Tapís de la Fundació*, 1979. Fundació Joan Miró, Barcelona. Donació de Josep Royo Peña

Joan Miró. Anotacions. 1974. Bolígraf damunt paper.
Inscripcions: *Tapís Fundació Bna. / CEAC / Trobar
quelcom d'especial per dos cares / 27/1/74.* Fundació
Joan Miró, Barcelona

Joan Miró. *Tapís de la Fundació*, 1974. Foto: Pep
Herrero

L'any 1979, el *Tapís* s'instal·la a la Fundació Joan Miró. Es tracta d'una obra de grans dimensions concebuda com un gran fresc, que mesura 7,5 x 5 m i pesa aproximadament una tona. La part frontal, creada amb jute, cotó i llanes de colors vius, exhibeix una depuració formal pròpia de l'estil inconfusible de l'artista. La part posterior, invisible fins ara per a l'espectador, mostra la força i la vitalitat del procés de treball en equip de Miró i Royo. Atès que les seves extraordinàries proporcions demanen una localització molt específica, l'obra no ha canviat mai d'ubicació, un emplaçament a mida coronat per una balustrada que n'afavoreix la contemplació des de diferents punts de vista. Des que es va instal·lar, el *Tapís* hi ha estat en exhibició de manera continuada i s'ha convertit en una obra icònica de la Col·lecció.

Durant aquests anys, el departament de Restauració de la Fundació Joan Miró ha treballat regularment en la seva conservació. Però, fins ara, sempre s'havia abordat el frontal de l'obra a causa, entre altres consideracions, de les dificultats d'accés a la part posterior. Després de quaranta anys, calia actuar en el dors del *Tapís de la Fundació*. Aquesta acció, a banda de ser una operació excepcional que ha requerit un projecte específic de l'equip de la Fundació, permet complir un dels anhels expressos de Joan Miró a l'hora d'experimentar aquesta obra: que el visitant pugui observar-ne temporalment el dors, circulant al voltant com si es tractés d'un objecte escultòric, per connectar-lo amb la seva dimensió matèrica i portar-lo *més enllà de la pintura*.

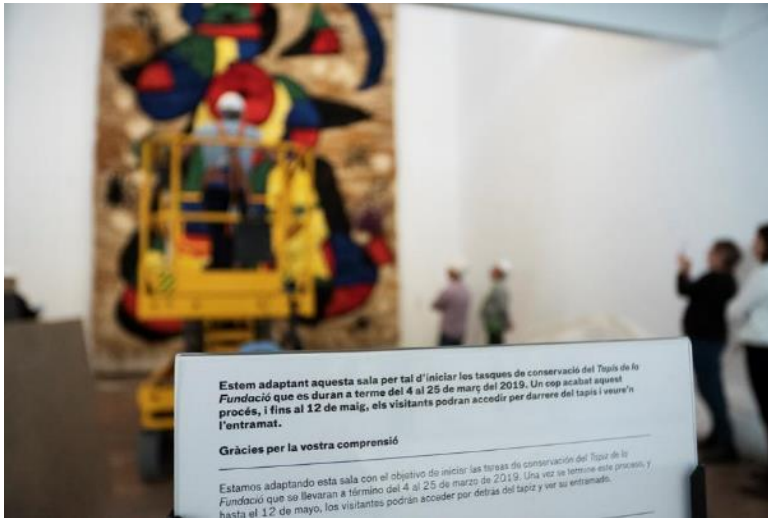
El procediment de restauració del dors del *Tapís* ha comportat traslladar les dues obres que el flanquejaven. D'una banda, *Mans volant cap a les constel·lacions* (1974), una pintura de grans dimensions que comparteix amb el Tapís la seva vocació mural i que ara s'exposa just al seu davant. I de l'altra, el *Sobreteixim dels vuit paraigües* (1973), una altra obra tèxtil nascuda de la col·laboració amb Royo, la imatge predominant de la qual, a diferència del tapís ordinari, no prové del fons tèxtil sinó dels objectes que hi sobresurten. Aquesta darrera peça s'ha traslladat a la sala 9 de la col·lecció i s'exhibeix al costat de dues teles cremades amb les quals comparteix el caràcter antipictòric i la radicalitat expressiva de la darrera etapa de l'artista.

Sobreteixim dels vuit paraigües, 1973 i *Mans volant cap a les constel·lacions* (1974), al costat del *Tapís de la Fundació Joan Miró*, 1979. Presentació abans dels treballs sobre el *Tapís*. © Fundació Joan Miró, Barcelona. Foto: Hisao Suzuki

Un cop protegit el *Tapís*, s'han instal·lat dues bigues al sostre de la sala que han permès el desplaçament frontal de l'obra, com també l'estructura i les politges que l'han sustentat durant l'acció. El *Tapís* s'ha desplaçat cap endavant aproximadament dos metres i se n'ha protegit també el dors, de manera que es pugui actuar sobre la paret. Tot i aquest desplaçament, durant la restauració l'obra sempre ha estat visible a la sala i des de la balconada.

Desplaçament frontal del *Tapís*. 21 de febrer de 2019. © Fundació Joan Miró. Fotos: Oriol Clavera

La intervenció sobre el *Tapís* ha durat vint dies aproximadament i ha consistit a examinar l'estat del folre que cobreix el dors de la peça, i descosir-ne i aixecar-ne el terç inferior per analitzar i netejar les fibres. Elisabet Serrat, restauradora de la Fundació, ha coordinat les tasques de conservació preventiva. L'equip de restauració de la Fundació ha aprofitat l'ocasió per estudiar en profunditat els materials originals i per recollir informació rellevant sobre les tècniques i el procés de creació del *Tapís*. Tots els treballs s'han fet en horari d'obertura al públic i s'han compartit amb els visitants a través d'una pantalla instal·lada al costat del *Tapís*, que ha retransmès en directe els detalls de la intervenció.

Tasques de conservació preventiva del *Tapís de la Fundació*. 8-11 de març de 2019. © Fundació Joan Miró. Fotos: Oriol Clavera

Tasques de conservació preventiva del *Tapís de la Fundació*. 8-11 de març de 2019. © Fundació Joan Miró. Fotos: Oriol Clavera

Aquesta operació excepcional ha requerit un projecte específic de l'equip de la Fundació Joan Miró en molts àmbits. En el capítol de mecenatge, i amb el suport de Majestic Hotel & Spa Barcelona, la Fundació va oferir el setembre de 2018 un sopar filantròpic al Pati nord la recaptació del qual ha fet possible aquests treballs.

Sopar Miró. Fundació Joan Miró i Majestic Hotel & Spa Barcelona. Acte filantròpic en suport dels treballs de conservació preventiva del *Tapís*. 27 de setembre de 2018. Foto: Carlos Galarraga. Cortesia de Majestic Hotel & Spa Barcelona

Com a cloenda del projecte i un cop acabats els treballs de conservació preventiva, entre el 26 de març i el 12 de maig d'enguany s'obrirà l'accés al dors del *Tapís*: es podrà circular per darrere de l'obra per primera vegada i fer tota la volta per experimentar-lo com a objecte i no solament com a imatge. Igualment, tal com Miró desitjava, els visitants tindran l'oportunitat d'observar de prop la força dels materials i els detalls de les tècniques amb què està fet.

En aquesta línia, els dissabtes 6 i 27 d'abril, a les 17 h, s'organitzarà una visita comentada al *Tapís de la Fundació* que inclourà un taller per treballar la tècnica del tapís. Amb un grapat de fils i una estructura senzilla, els participants teixiran una petita peça que es podran endur a casa. Queralt Illa conduirà la dinàmica titulada *Estira el fil del tapís*.

El projecte de conservació preventiva *in situ* del *Tapís de la Fundació* s'emmarca en la voluntat de la Fundació Joan Miró d'aprofundir la relació entre l'art i la seva presentació al museu tot convidant el públic a compartir i participar en els processos quotidians de la vida a la institució.

Imatges disponibles per a premsa i **dossier** digitalitzat a la nostra sala de premsa virtual www.fmirobcn.org/premsa i a <http://bit.ly/Tapis2019>.
Segueix les activitats del projecte Tapís a les xarxes amb l'etiqueta [#TapisMiró](https://twitter.com/TapisMiró) i al web www.fmirobcn.org/tapis